

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών, Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ε4	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης		3	5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.duth.gr/courses/OKA127/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Να αποκτήσουν γνώση για το θεσμικό πλαίσιο, τη διεπαγγελματική συνεργασία και το ρόλο των κοινωνικών λειτουργών στην ειδική αγωγή στα ΚΕΔΔΥ και στα γενικά, τα διαπολιτισμικά και τα μειονοτικά σχολεία
Ν' αντιλαμβάνονται το σχολικό περιβάλλον ως σύστημα σε αλληλεπίδραση με την τοπική κοινότητα
Ν' αναγνωρίσουν τις δυσκολίες και τα προβλήματα που σχετίζονται με τη σχολική κοινότητα (σχολική εκφοβισμός, βία και επιθετικότητα, σχολική διαρροή, αναγκαιότητα σύνδεσης σχολείου και οικογένειας κ.ά.)
Να ευαισθητοποιηθούν αναφορικά με το εύρος των παρεμβάσεων στο σχολικό περιβάλλον και την τοπική κοινωνία, τόσο για την πρόληψη και την προαγωγή υγείας, όσο και για την αντιμετώπιση και διαχείριση δυσκολιών και προβλημάτων
Ν' αποκτήσουν κριτική σκέψη, αναφορικά με την διαχείριση μεμονωμένων περιπτώσεων παιδιών, ομάδων και οικογενειών και την αντιμετώπιση των όποιων δυσκολιών προκύπτουν, στη συνεργασία τους μαθητές, τις οικογένειες τους και τους εκπαιδευτικούς
Ν' αποκτήσουν και να καλλιεργήσουν δεξιότητες συμβουλευτικής με παιδιά εφήβους και οικογένειες τόσο αναφορικά με ατομικές παρεμβάσεις και παρεμβάσεις στην οικογένεια, όσο και αναφορικά με παρεμβάσεις σε ομάδες παιδιών και εφήβων
Να ευαισθητοποιηθούν, αναφορικά με τις παρεμβάσεις σε μειονοτικά σχολεία πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα και σχολεία στα οποία φοιτούν μαθητές από υποβαθμισμένους οικισμούς και οικισμούς Ρομά
Να εμπλακούν στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση παρεμβάσεων σχολικής κοινωνικής εργασίας μέσα από την εκπόνηση σχετικών εργασιών

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Λήψη αποφάσεων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην Κοινωνική εργασία στην Εκπαίδευση
2. Ιστορική αναδρομή στην εφαρμογή προγραμμάτων κοινωνικής εργασίας στην Ελλάδα, στην Ιταλία και τις ΗΠΑ
3. Θεωρητικές προσεγγίσεις των παρεμβάσεων κοινωνικής εργασίας
4. Επιμέρους ρόλοι του σχολικού κοινωνικού λειτουργού
5. Διεπιστημονική συνεργασία
6. Διαμεθοδικές Παρεμβάσεις
7. Η αξιοποίηση της ετερότητας
8. Εκπαίδευση των μαθητών σε προσωπικές και κοινωνικές δεξιότητες
9. Ειδική αγωγή- «ένα σχολείο για όλους»
10. Σχεδιασμός παρεμβάσεων με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση φαινομένων όπως ο σχολικός εκφοβισμός, εξαρτήσεις, κακοποίηση κ.α.
11. Διαχείριση συμπεριφορών παιδιών σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο
12. Συνεργασία με εκπαιδευτικούς, γονείς, κοινότητα
13. Κλείσιμο - Αξιολόγηση

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο και εξ' αποστάσεως διδασκαλία	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Εκτεταμένη χρήση λογισμικού παρουσιάσεων και λοιπών οπτικοακουστικών μέσων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	25
	Εργασίες μετά τη λήξη κάθε διάλεξης	25
	Συμμετοχή σε καθοδηγούμενες συζητήσεις στο πλαίσιο των διαλέξεων	25
	Μικρές ατομικές εργασίες εξάσκησης	25
	Αυτοτελής Μελέτη	25
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) II. Συμμετοχή στο μάθημα (εργασίες) 20%
Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες	Τα κριτήρια ανακοινώνονται στην αρχή κάθε εξαμήνου

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Καλλινικάκη, Θ. & Κασσέρη Ζ. (2014). «Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση. Στα θρανία των ετεροτήτων». Αθήνα: Τόπος

Molnar, A., και Lindqvist, B. (1999). *Προβλήματα συμπεριφοράς στο σχολείο – Οικοσυστημική προσέγγιση*. Α., Καλαντζή – Αζίτζι (Μτφ. Επιμ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Rigby, K. 2008. Σχολικός εκφοβισμός, εκδ. Τόπος

Τσιάντης, Γ (επιμ) 2005. Εργασία με τους γονείς, εκδόσεις Καστανιώτη

Γεωργίου, Σ. (1993). Ο Ρόλος της οικογένειας στη σχολική επίδοση, *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, 19, 347 – 368.

Ζωγράφου, Α. (1990). Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση. *Κοινωνική Εργασία*, 17, 9-32.

Κανδυλάκη, Α. (2009). *Κοινωνική Εργασία σε πολυπολιτισμικό περιβάλλον*. Αθήνα: Τόπος.

Κατσαμά Ε., Μπισμπινικάκη, Ι., Βασιλόπουλος, Β. (2017). Κοινωνική Εργασία στα Σχολεία Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης: Διερεύνηση των αντιλήψεων των Σχολικών Κοινωνικών Λειτουργών στην Ειδική Εκπαίδευση. *Περιοδικό Κοινωνική Εργασία*, ΤΕΥΧΟΣ 125 – 2017, σελ. 23-46. www.socwork.gr

Κατσαμά, Ε. (2014). Σχολική Κοινωνική Εργασία και Κοινωνική Ένταξη. Στο Θεανώ Καλλινικάκη, & Ζαχαρούλα Κασσέρη (Επιμ.) «Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση. Στα θρανία των ετεροτήτων». (2014) Αθήνα: Τόπος.

Κατσαμά, Ε. (2016). Παρεμβάσεις Κοινωνικής Εργασίας για την Πρόληψη και την Προαγωγή της Ψυχικής Υγείας στο Δημοτικό Σχολείο. Στο Χρήστος Παναγιωτόπουλος (Επιμ.) «Κοινωνική Εργασία στα Σχολεία: Από την Σχολική Μονάδα στη Κοινότητα, Μία Διεπιστημονική Προσέγγιση». Αθήνα Εκδόσεις ΙΩΝ.

Μπίμπου – Νάκου, Ι. (2008). Κακοποίηση – Παραμέληση παιδιών στο οικογενειακό περιβάλλον. Στο Δ. Νικολόπουλος, (Επιμ.). *Σχολική Ψυχολογία, Εφαρμογές στο Σχολικό Περιβάλλον*. Αθήνα: Τόπος, σελ 217.

Νικολόπουλος, Ι. (Επιμ.) (2008). *Σχολική ψυχολογία – Εφαρμογές στο σχολικό περιβάλλον*. Αθήνα: Τόπος.

Πουλόπουλος, Χ., Τσιάντης, Ι. (Επιμ.) (2000). *Αγωγή Υγείας – Ψυχική Υγεία – Διαπροσωπικές Σχέσεις 11- 14 ετών*. Αθήνα: ΥΠ.Ε.Π.Θ.

Σούλης, Σ. 2008. Ένα σχολείο για όλους, Gutenberg

Φιλίππου, Δ. & Καραντάνα, Π. (2010). *Ιστορίες για να ονειρεύεσαι.. Παιχνίδια για να μεγαλώνεις.. Για εμψύχωση βιωματικών ομάδων*. Αθήνα: Καστανιώτη

Ξενογλώσση

Constable, R. (2008). *The role of the school social worker*. Loyola University: Chicago

Corey, G. (2012). *Theory and Practice of Group Counselling*. Brooks/Cole.

Dupper, D. (2003). *School Social Work: Skills and interventions for effective practice*. New Jersey: Wiley

Germain, C. (2006). An ecological perspective on social work in the schools. In R. Constable, C.R. Massat, S. McDonald, & J.P. Flynn (Eds.), *School Social Work: Practice, Policy and research* (6th ed., 28-39). Chicago: Lyceum Books.

Katsama, I., Bourmpaki, E. (2017). Bullying in primary education. A social work intervention with students. *Journal of Education and Social Policy*. Vol. 4, No3, pp. 98-111.

Jongsma, A. 2003. *School counselling and School Social Work*, Wiley

Keys, P. 1994. *School Social Workers in the Multicultural Environment*, Haworth Press Inc

Openshaw, L. (2008). *Social Work in Schools*. New York: The Guilford Press.

Saleebey, D. (Ed). (1997). *The strength's perspective in social work practice*. New York: Longman.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑΤΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εναλλακτικοί τρόποι εξέτασης μαθήματος σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

Τμήμα:	Κοινωνικής Εργασίας
Μάθημα:	Κοινωνική Εργασία στην Εκπαίδευση
Κωδικός Μαθήματος	ΟΚΑ 127
Διδάσκων:	Ειρήνη Κατσαμά
Τρόπος επικοινωνίας	ikatsama@sw.duth.gr
Επόπτες/Επιτηρητές: (1)	-
Εξάμηνο:	Στ
Επίπεδο σπουδών: (2)	Προπτυχιακό
Τρόποι εξέτασης: (3)	Γραπτή εξ αποστάσεως εξέταση μέσω E CLASS
Οδηγίες υλοποίησης εξέτασης: (4)	Στις εξετάσεις μπορούν να πάρουν μέρος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που έχουν δηλώσει το μάθημα και έχουν λάβει γνώση των όρων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Την μέρα και ώρα της εξέτασης, οι φοιτητές θα πρέπει να συνδεθούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμας e class, να επιλέξουν από τη στήλη αριστερά στα Ενεργά εργαλεία τις ΕΡΓΑΣΙΕΣ, όπου θα υπάρχει η ενότητα με τίτλο Εξέταση μαθήματος. Όσοι από τους φοιτητές δικαιούνται προφορικής εξέτασης παρακαλούνται να επικοινωνήσουν άμεσα με την διδάσκουσα. Οι φοιτήτριες και φοιτητές θα πρέπει να συνδεθούν μέσω του ιδρυματικού τους λογαριασμού, διαφορετικά δεν θα μπορέσουν να συμμετάσχουν.

- (1) Συμπληρώνεται εφόσον υπάρχουν
- (2) Συμπληρώνεται ανάλογα: μάθημα ΠΠΣ ή μάθημα ΠΜΣ
- (3) Συμπληρώνεται με έναν ή περισσότερους τρόπους εξέτασης που επιθυμεί ο διδάσκων π.χ.
 - γραπτή εργασία ή/και ασκήσεις,
 - γραπτή ή προφορική εξέταση με εξ αποστάσεως μεθόδους, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία διενέργειας της εξέτασης.
- (4) Στο πλαίσιο **Οδηγίες υλοποίησης** ο διδάσκων καταγράφει σαφείς οδηγίες προς τους φοιτητές όπου αναφέρονται:
 - α) σε περίπτωση **γραφτής εργασίας ή/και ασκήσεων**: οι ημερομηνίες παράδοσης και το μέσο υποβολής τους στον διδάσκοντα, ο τρόπος βαθμολόγησής τους, η συμμετοχή της εργασίας στον τελικό βαθμό και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.
 - β) σε περίπτωση **προφορικής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες πραγματοποίησης της εξέτασης (π.χ. σε γκρουπ Χ ατόμων), ο τρόπος εκφώνησης θεμάτων, οι εφαρμογές που θα χρησιμοποιηθούν, τα απαραίτητα τεχνικά μέσα για την υλοποίηση της εξέτασης (μικρόφωνο, κάμερα, επεξεργαστής κειμένου, σύνδεση στο διαδίκτυο πλατφόρμα επικοινωνίας), οι υπερασύνδεσμοι σύνδεσης με την εικονική αίθουσα ή ο τρόπος και ο χρόνος αποστολής του υπερασυνδέσμου, οι ημερομηνίες και ώρες που θα συνδεθεί κάθε φοιτητής (πρόγραμμα εξέτασης), η διάρκεια της εξέτασης (έναρξη-λήξη), ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο

διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση και η ώρα εξέτασής τους.

γ) Σε περίπτωση **γραπτής εξέτασης με εξ αποστάσεως μεθόδους**: οι οδηγίες χορήγησης των θεμάτων, ο τρόπος υποβολής των απαντήσεων, η χρονική διάρκεια της εξέτασης, ο τρόπος βαθμολόγησης, η συμμετοχή της εξέτασης στον τελικό βαθμό, οι τρόποι με τους οποίους εξασφαλίζεται το αδιάβλητο και η αξιοπιστία εξέτασης και ό,τι άλλο κρίνει ο διδάσκων ότι πρέπει να αναφερθεί. Επισυνάπτεται κατάλογος μόνο με τα ΑΕΜ των δικαιούχων να συμμετάσχουν στην εξέταση.

Ο/Η ΔΙΔΑΣΚΩΝ/ΟΥΣΑ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙ ΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΜΕΣΩ ΕCLASSΣΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΚΑΤΕΒΑΣΕΙ ΑΠΟ ΤΟ CLASSWEB.